

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV

B r a t i s l a v a

Krajná 27, PSČ 821 04 Bratislava

tel. č.: 421-2-48207703; fax: 421-2-48207719; web: www.vhu.sk

Armádny generál in memoriam Rudolf Michal Viest

* 24. 9. 1890 – † 1945

Rudolf Michal Viest sa narodil 24. 9. 1890 v Revúcej, v rodine Gustáva Viesta a matky Johany, rodenej Grnáčovej. Po vyštudovaní vyšszej priemyselnej školy v Budapešti sa tam zamestnal a 1. 10. 1911 ako dobrovoľník bol povolaný do jednorocnej vojenskej služby, ktorú si odslúžil pri 7. pešom pluku c. a k. armády v Štajerskom Hradci. 1. 8. 1914 po vyhlásení všeobecnej mobilizácie nastúpil na vykonanie vojenskej služby pri 5. pešom pluku a odišiel na front ako veliteľ čaty. Ako vojak rakúsko-uhorskej armády bol 24. 11. 1914 zajatý pri Krakove.

V auguste **1915** sa prihlásil do srbskej armády, v ktorej **bojoval v rámci 1. srbského dobrovoľníckeho pluku pri Dobrudži**. V boji bol 6. 9. 1916 ranený do ľavej ruky. Po doliečení odišiel v novembri 1916 hodnosti ppor. znova ako veliteľ roty so srbským plukom na front do priestoru Berezovky (dnes Berezivka na Ukrajine) v Odeskej oblasti, kde zotrval až do 31. 1. 1917. Dňa 16. 5. **1918**, už v hodnosti kapitána, **prevzal velenie 12. roty 7. čs. streleckého pluku Tatranského čs. légií v Rusku**. V rámci Vladivostockej skupiny čs. légií sa v nasledujúcich mesiacoch roku 1918 zúčastnil bojov proti sovietskym vojskám o Irkutsk, Spasskoje a Kaul. Neskôr v priebehu strastiplnej sibírskej anabázy bojoval s plukom od 21. 12. 1918 do 26. 1. 1919 proti bol'sevickým jednotkám pri Kunhute, Popove, Poleve a pri Suchom Logu. Dňa 7. 4. **1919 bol kapitán Viest preložený do československého tábora pre Slovákov v Irkutsku, kde prevzal jeho velenie** a s účinnosťou od 1. 5. 1919 bol povýšený na majora čs. légií. V roku 1920 sa cez Japonsko, Kanadu a USA, ako veliteľ 12. čs. streleckého pluku, vrátil do vlasti a 5. 9. 1920 ako frekventant zaradený do III. kurzu Školy generálneho štábu v Prahe.

Dňa 1. 1. 1921 bol prijatý do čs. armády a po absolvovaní kurzu Vysokej válečnej školy ako dôstojník gšt. zastával v rokoch 1922 – 1923 funkciu zástupcu vojenského ataše v Budapešti. V nasledujúcich rokoch bol náčelníkom štábu 2. pešej divízie v Plzni (1923 – 1924), **zástupcom francúzskeho náčelníka štábu Zemského vojenského veliteľstva v Bratislave (1924 – 1925)**, vojenský ataše vo Varšave (1925 – 1929), veliteľom pluku pešieho pluku 23 Amerických Slovákov v Trnave (1930 – 1931), **náčelníkom štábu ZVV v Bratislave (1931 – 1934)**, veliteľom 8. pešej brigády vo Vysokom Mýte (1934 – 1935), veliteľom 1. pešej divízie a zároveň veliteľom pražskej posádky (1935 – 1936), zástupcom veliteľa I. zboru v Prahe (1936 – 1937), veliteľom VI. zboru v Košiciach (1937 – 1938). **V predmníchovskej čs. armáde dosiahol ako jediný Slovák generálsku hodnosť: v roku 1933 bol menovaný za brigádneho generála a v roku 1938 za divízneho generála.**

Vznik Slovenského štátu prijal s nevôleou a spolu s ďalšími kultúrnymi a vojenskými predstaviteľmi sa podpísal pod prehlásenie, v ktorom protestoval proti vyhláseniu Slovenského štátu. Po utvorení slovenskej armády sa stal generálnym inšpektorom slovenskej armády. Jeho hodnosť div. gen. zmenili na generál I. triedy. Ako člen slovensko-maďarskej delimitačnej komisie v auguste **1939** sa nevrátil z rokovania v Budapešti, **odišiel do Juhoslávie a potom v**

polovici septembra 1939 do Francúzska, kde sa stal členom Československého národného výboru v Paríži. V období január – jún 1940 velil 1. čs. divízii vo Francúzsku. Po porážke Francúzska sa 25. 6. 1940 nalodil na loď, ktorá vyplávala zo Séte a cez Gibraltár priplávala 7. 7. 1940 do Liverpoolu. Po dohode s britskou vládou z **22. 7. 1940 vznikla v Londýne čs. dočasná vláda** na čele s prezidentom E. Benešom, **v ktorej bol od 23. 7. 1940 štátnym tajomníkom.** Dňa 12. 10. 1940 bol menovaný za člena Štátnej rady a dekrétom prezidenta Beneša z 27. 10. 1940 menovaný za štátneho ministra. V rokoch 1941 – 1944 pracoval v najvyšších čs. zahraničných orgánoch, **od 8. 5. 1942 bol zástupcom ministra národnej obrany.** Dňa 28. 3. 1942 na Slovensku bol v neprítomnosti pozbavený slovenského štátneho občianstva a odsúdený na trest smrti povrazom.

Od 22. 8. 1944 bol členom delegácie londýnskej čs. vlády na rokovanie v Moskve. Tam ho zastihla správa o vypuknutí Slovenského národného povstania. **Na návrh ministra národnej obrany zo 6. 9. 1944 ho prezident E. Beneš 19. 9. 1944 menoval za veliteľa 1. čs. armády na Slovensku, ktoréj velenie prevzal 7. 10. 1944.** Tri týždne stál na čele hrdinsky bojujúcich povstaleckých vojsk. Od začiatku nemeckej generálnej ofenzívy riadil ústupové boje povstaleckej armády. Veliťstvo sa pod jeho velením z Banskej Bystrice premiestnilo na Donovaly. Dňa 28. 10. 1944 v skorých ranných hodinách gen. R. Viest spolu s brig. gen. J. Golianom a ďalšími dôstojníkmi v sprievode Vysokoškolského strážneho oddielu opustili Športhotel na Donovaloch. Pochodový prúd smeroval na východ, cez Polianku na Kozí chrbát a Prašivú a mal namierené do priestoru Poľany. **Dňa 2. 11. 1944 generáli Viest a Golian prišli do Pohronského Bukovca, kde sa obaja povstaleckí generáli dostali do nemeckého zajatia.** Po vypočúvaní v Banskej Bystrici ich eskortovali do Bratislavu a odtiaľ 10. 11. 1944 do Viedne a ešte v ten istý deň do Berlína. **Odtiaľ boli neskôr prevezení do koncentračného tábora Flossenbürg, kde v marci 1945 pravdepodobne obaja zahynuli.** Okolnosti ich smrti neboli dopisom uspokojivo objasnené.

Dňa 25. 10. 1946 bol Rudolf Michal Viest povýšený dekrétom prezidenta Československej republiky do hodnosti armádneho generála in memoriam, a to s účinnosťou a poradím od 1. 5. 1945. Ďalším prezidentským dekrétom z 5. 11. 1947 bola zmenená účinnosť, ako aj poradie povýšenia do vojenskej hodnosti armádneho generála in memoriam z pôvodného dátumu 1. 5. 1945, na nový dátum, 28. 10. 1944.

Armádny generál in memoriam Rudolf Viest bol počas života, aj po smrti mnohokrát vyznamenaný československými, slovenskými a zahraničnými vyznamenaniami. Patrí k najvýznamnejším osobnostiam vojenských dejín Slovenska. **Šesť rokov zo svojej aktívnej vojenskej služby v období prvej republiky pôsobil v Bratislave,** kde zastával vysoké veliteľské a štábne funkcie.

plukovník Mgr. Miloslav Čaplovic, PhD.
riaditeľ

V Bratislave, 10. marca 2023

Príloha: Prehliadka Bratislavskej posádky pri príležitosti 15. výročia príchodu Šrobárovej vlády do Bratislavu. V popredí veliteľ bratislavského ZVV armádny generál Josef Šnejdárek. Vzadu vľavo náčelník štábu ZVV, brig. gen. Rudolf Viest, 3. február 1934